

Нови книги

Справка за учените в България

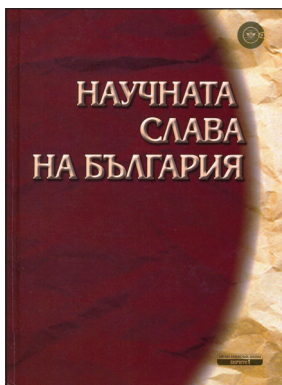
Заглавие: Научната слава на България

Автор: Любомир Михайлов

Издателство: „Висша книжовна школа Сириус 4“

Велико Търново, 2009, 431 стр.

ISBN-13: 978-954-8582-32-2

Книгата „Научната слава на България“ с автор инж. Любомир Михайлов, издадена от „Висша книжовна школа Сириус“, Велико Търново, вече търси своите читатели. Признавам откровенно, че да се наемеш със задачата да включиш в един сборник онези, които заслужават да бъдат наречени „научна слава на България“, изглежда

изключителна трудност и отговорност. Но в същото време това е и благородно начинание, още повече че в смутните времена на преход обществото ни като че ли пререди интелектуалните си ценности и, за съжаление, науката не е сред предпочитаните фаворити. Има и още един интересен аргумент, говорещ в ползата от публикуването на подобен род книги: в света най-много се чете мемоарна и справочна литература, така че предпоставките за бестселър, макар и скромни, предвид интересите на българската публика, са налице.

Всяка рецензия (литературна или строго научна) има за цел да представи достойнствата и недостатъците на дадено произведение. Вече се оформи параграфът с достойнствата – няма подобни книги у нас, обществото трябва да познава онези, които са национален интелектуален елит, добре е да се знаят и институциите, извършващи научна дейност, сферите на изследователска работа, контактите с чуждестранни учени и т.н. Това безспорно помага да се вникне в специфичния (често пъти много труден и неблагодарен) характер на изследователската работа и като следствие науката да заеме полагащото ѝ се място на фаворит сред обществените ценности. При това не като идеологическо задължение, както бе при комунизма, а като осъзната от нацията

необходимост за технологично развитие, за екологично съзнание, за вкус към новаторство, за удоволствието от поемане на премислен, моделиран и коректно интерпретиран риск от една или друга дейност.

Самият автор плахо отбелязва в предговора към книгата, че в нея със сигурност не са включени всички, които заслужават определението „научна слава на България“ и за компенсация сигурно ще има следващо издание. Нямам никакво намерение да влизам в ролята на съдник който е влязъл с право в пантеона на българската наука и който – не, който трябва непременно да допълни вече публикувания списък (215 биографии) и т.н. По принцип, днес никой не може да избяга от славата или да се скрие от недостатъчната степен на слава. Трябва просто да се отвори интернет, да се намери време и да се провери чрез многобройните системи (Scopus, ISI Web of Knowledge, Science Finder, Google Scholar, както и мрежите на сериозни издателства като Springer, Elsevier, John Wiley, Francis and Taylor и много други), отчитачи световно възприетите наукометрични индикатори (брой на публикациите, качество на списанието, в което се публикува, брой на намерени цитати на трудовете и т.н.) кой кой и какъв е в науката. При това оценката тук е лишена от всякакъв вид субективност.

Моята критика към автора е по отношение на самата идеология на сборника. Според мен не е уместно в една книга със заглавие „Научната слава на България“ да се смесват типични представители на научното съсловие (както от сферата на природните, така и от хуманитарните науки) с хора на изкуството (Светлин Русев, Хачо Бояджиев, Вежди Рашидов, музикални педагози, които по начало не извършват научна, а главно педагогическа дейност). Още сър Пърси Сноу бе подчертал в своите „Два свята на интелекта“, че типичните учени са хора на разума, а типичните артисти – хора на емоцията.

Добре документиран факт е, че българската наука, особено в по-ново време, е резултат главно на дейността на химици, физици, математици и донякъде биолози. Техният относителен брой в книгата на инж. Михайлов е значително по-малък от този на инженерите, лекарите, агрономите, т.е. специалисти с предимно приложна, а не фундаментално-научна дейност.

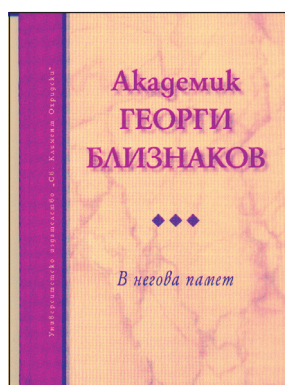
Книгата е оригинален опит да обобщи вечната тема „Кой кой е“ в българската наука, който заслужава да бъде подкрепен от научната колегия. Убеден съм, че

следващи издания или допълнения ще бъдат по-добри и ще отговорят и на другото представено, но съвсем неразработено намерение – да се посочат научните институции в страната, които фактически са „инкубаторите на научната ни слава“.

В. Симеонов

Един акт на признателност

Заглавие: Академик Георги Близнаков
 Съставител: Димитър Тодоровски
 Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
 София, 2009
 200 стр., формат 70'100/16, печ. коли 12.50
 ISBN-13: 978-954-07-2748-6

Съвсем наскоро излезе от печат книгата „Академик Георги Близнаков“ – един сборник от спомени и впечатления на негови ученици, колеги и познати. Съставителят проф. Димитър Тодоровски е дал пълна свобода на авторите. Тава е позволило да се очертае портрета на една в много отношения забележителна и интересна личност, видяна от различен ъгъл.

Мисля си в момента, че животът и делото на академик Близнаков са подходящ сюжет за обширен роман за една жизненолюбива, надарена и дейна личност, издигнала се напълно самостоятелно и играла важна роля в нашия научен и обществен живот.

Текстовете в книгата са различни по обем, форма и съдържание. Някои са строго научни, други – силно емоционални, но основната цел е постигната. Казано е най-същественото и за личността академик Георги Близнаков и за неговата разностранна и впечатляваща по обем и съдържателност дейност.

Най-изчерпателен е откъсът на проф. Орлин Загорев. Той има всички качества на една творческа биография. Освен че са приведени интересни биографични данни, отделено е достатъчно място за най-важните постижения на академик Близнаков, неговите интереси и възгле-

ди в областта на общественото развитие, обучението по химия на училищно и университетско ниво, наукознанието, проблемите на мирознанието, обществената и организаторка дейност на учения. Авторът е успял да улови стремежа му към енциклопедични знания, възвращенията му свързани с общественото и икономическото развитие на страната ни и на съвременния свят, способността да отстоява своите собствени възгледи, да има своя позиция.

След една пълна библиографска справка за научната продукция и публикационна активност на академик Близнаков, обзорът на проф. О. Загорев се допълва и доразвива от спомените и аналитичните статии на останалите автори. В строго научен план проф. Елена Киркова, проф. Елена Дюлгерова, доц. Стефан Манев, ст.н.с. I ст. Огнян Пешев, ст.н.с. I ст. Павел Пешев и ст.н.с. I ст. Захари Захариев са изложили част от научните постижения на акад. Близнаков в три важни области на съвременната химия: кристализация из разтвори, адсорбция и катализ и неорганичното материалознание. Проф. Добри Лазаров се спира на приноса и заслугите му в областта на гимназиалното и университетско химическо образование. На интересите на академичката към световните и локални проблеми е посветила своята статия проф. Венета Табакова. Хуманистичните му виждания са сполучливо анализирани в отделна статия на проф. О. Загорев. С голям интерес се четат спомените за чисто човешките му качества и изяви, споделени от ст.н.с. I ст. Димитър Механджиев, доц. Мария Джарова и на докрай верния му сътрудник ст.н.с. д-р Светослав Делинешев.

Сборникът би бил още по-богат на съдържание, ако бе отразена и активната дейност на акад. Близнаков като председател на научно-техническите съюзи и председател на Съюза на химиците в България. Независимо от този пропуск и вероятно и други пропуснати изяви на една толкова дейна и жизненолюбива личност като академик Близнаков, книгата е интересна, съдържателна и като цяло сполучливо оформена.

Отрадно впечатление правят и добрите чувства и хубавите спомени споделени от всички автори. Традицията на Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ да посвещава сборници на изтъкнати български учени и преподаватели може само да се приветства.

Д. Клисурски